

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060307

SLUTLIGT BESLUT
2016-06-28
Stockholm

Mål nr
M 10297-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut 2015-11-11 i mål nr M 2171-15, se bilaga A

KLAGANDE

X

SAKEN

Ansökan om bidrag ur bygdeavgiftsmedel avseende Storsjöns reglering för skador på fastigheterna X och Y i Krokoms kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS BESLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och avvisar Xs ansökan.

Dok.Id 1276165

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

X har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen, med ändring av mark- och miljödomstolens beslut, ska bifalla hennes ansökan.

Till stöd för sin talan har hon åberopat samma grunder och omständigheter som vid mark- och miljödomstolens men tillagt i huvudsak följande. Det är ett område på älvsidan om 280 meter som behöver åtgärdas. Vid mark- och miljödomstolens syn fanns inga möjligheter att se de skador och de underminerade strandpartier som finns på fastigheten, eftersom synen gjordes vid högvatten. Dessutom sågs inte strandpartiet från båt. Det är mycket svårt att se skadorna från land. På våren när vattenståndet är lågt och älven inte ligger på kan man se de påtalade skadorna. På vissa ställen är stranden underminerad upp till en meter under strandlinjen. Skadorna har uppkommit de senaste tio åren. Om man tittar på markens överhäng ut mot vattnet kan man lätt dra slutsatsen att allt inte står rätt till. Vårens höga flöden från Alsensjöns dammutsläpp samt påverkan i området från båtar gör att stranden tar skada vilket gör att skog och vegetation rasar i sjön.

X har till stöd för överklagandet bifogat fotografier av aktuell strandkant.

Indalsälvens vattenregleringsföretag (IVF) har i yttrande i huvudsak anfört följande. IVF har tidigare yttrat sig kring fastigheterna i mark- och miljödomstolens vid Östersunds tingsrätt mål nr M 2171-15 och M 934-12. Förhållandena för fastigheterna har reglerats i bl.a. deldom 1943-05-28 och dom 1947-02-28 i ansökningsmål A53/58, där ersättning utgick till dåvarande ägare för bl.a. markskada och underhåll av strandskydd. Ersättning har som det får förstås utgått för hela uddens värde samt för framtida underhåll av det då etablerade erosionsskyddet. Då det har utgått ersättning för hela uddens värde ska det enligt IVF inte kunna utgå ytterligare ersättning för skador på fastigheten då detta i så fall skulle vara att anse som överkompensation av sakskada. I mål nr M 934-12 tillerkändes fastigheten 50 000 kr i bidrag av bygdemedel för anläggande/underhåll av erosionsskydd inom fastigheten. Den i mål nr M 934-12 aktuella sträckningen är en annan än den som avses i det nu aktuella målet. Såvitt IVF vet har den aktuella sträckningen inte haft något anlagt erosionsskydd. Klaganden nämner att skadorna delvis kan bero på strömmande vårflod i älven uppifrån Alsensjön

samt även frekvent båttrafik genom älven. Detta är enligt IVF möjliga orsaker till ökad erosion, men dessa orsaker har inget samband med regleringen av sjöarna. Det är tvärtom så att regleringen av Alsensjön minskar vårfloden i förhållande till naturliga förhållanden där det skulle uppstått en mycket större och häftigare vårflod. Den av fastighetsägaren uppgivna kostanden om cirka 430 kronor per längdmeter för att anlägga erosionskydd får anses som rimlig.

Länsstyrelsen i Jämtlands län har yttrat sig.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS SKÄL FÖR BESLUTET

Mark- och miljööverdomstolen prövar i målet om det kan utgå bidrag ur bygdeavgiftsmedlen för Storsjöns reglering.

Förutsättningarna för att erhålla bidrag ur bygdeavgiftsmedlena framgår av 4–6 §§ förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter. Av bestämmelserna framgår att bidrag kan fås för skada som uppstått genom en vattenverksamhet för vilken bygdeavgift ska betalas. Vidare framgår att om ersättning för skadan tidigare har bestämts får ansökan inte göras.

Norrbygdens vattendomstol har i domar den 28 maj 1943 och den 28 februari 1947 (ansökningsmål A 53/38) bl.a. prövat frågor om skadereglering med anledning av regleringen av Storsjön i Jämtland. Frågan i det här målet är om den erosionskada som nu konstaterats ska ses som en sådan skada som redan har reglerats genom domarna i ansökningsmålet A 53/38.

Mark- och miljööverdomstolen kan härvid inledningsvis konstatera att det får anses klarlagt att de erosionskador regleringen av Storsjön förväntades orsaka var kända vid tidpunkten för domarna i A 53/38, då det bl.a. i 1943 års dom framgår (aktsida 7658) att regleringen av Storsjön medför att ett högvattenstånd är rådande under längre tid än under oreglerade förhållanden, vilket leder till en ökad erosion. Det är alltså inte fråga om någon oförutsedd skada. Vidare ersattes den dominerande fastigheten på udden, Y (Åse med trång 2:16), i båda domarna för såväl markförlust och intrång motsvarande uddens hela värde som för underhåll av strandskydd. Även den mindre

fastigheten X (Å med T) ersattes i 1943 års dom för skada med anledning av regleringen.

Sammanfattningsvis finner Mark- och miljööverdomstolen därför att den ersättning som utgått genom vattendomstolens domar gällande regleringen av Storsjön hindrar X att i egenskap av nuvarande ägare av fastigheterna ansöka om bidrag av bygdeavgiftsmedlen. Xs ansökan ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2016-07-26

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Johan Svensson, referent, samt tekniska rådet Dag Ygland och tf. hovrättsassessorn Kristina Börjevik Kovaniemi.

Föredragande har varit Sara Bergdahl.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

SLUTLIGT BESLUT
2015-11-11
Meddelat i Östersund

Mål nr M 2171-15

SÖKANDE

X

SAKEN

Ansökan om bygdeavgiftsmedel, X och 10:14 i Krokoms kommun

MARK- OCH MILJÖDOMSTOLENS BESLUT

Mark- och miljödomstolen lämnar ansökan utan bifall.

Dok.Id 236120

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708	Storgatan 6	063-15 06 00	063-15 06 88	måndag – fredag
831 28 Östersund		E-post: mmd.ostersund@dom.se		08:00-16:00
		www.ostersundstingsratt.domstol.se		

ANSÖKAN M.M.

X, ägare till fastigheterna X och Y i Krokoms kommun, har ansökt om bidrag av bygdeavgiftsmedel med 130 000 kr. Till stöd för sin ansökan har hon bifogat bilder av fastigheternas strandpartier och karta utvisande sträckan som ansökan omfattar, samt anfört bl.a. följande.

Ansökan avser reparation och återställande av eroderat strandparti. På grund av vågor och högt vattenstånd har udden och stranden tagit sådan skada att träd och annan vegetation samt mark har försvunnit. Strandpartiet bör stenbeläggas för att undvika fortsatt erosion. Området som ansökan gäller är från yttersta udden i Badhusparken, Ytterån och uppströms ån mot järnvägsbron; en sträcka på ca 300 meter.

Indalsälvens vattenregleringsföretag (IVF) har i ett yttrande anfört att det i deldom 1943-05-28 och dom 1947-02-28 (A 53/38) framgår att ersättning utgått till dåvarande ägare för bl.a. markskada och underhåll av strandsskydd. Av yttrandet framgår även bl.a. att någon avvikelse från vattenhushållningsbestämmelserna inte har inträffat, att fastigheten inte har besiktigats av IVF, att den uppgivna kostnaden om ca 430 kronor per längdmeter för att anlägga erosionsskydd får anses som rimlig, samt att kostnaden i hög grad beror på skyddets höjd samt hur mycket av det på strandplanet befintliga stenmaterialet som kan användas till erosionsskydd och hur mycket som behöver transporteras fram från annat håll.

SKÄL FÖR BESLUTET

Mark- och miljödomstolen har den 6 november 2015 företagit undersökning av fastigheterna X och den nordöstra delen av Y (skifte 1).

Genom beslut den 5 september 2012 av mark- och miljödomstolen i mål M 934-12 tillerkändes fastigheternas tidigare ägare 50 000 kr i bidrag av bygdeavgiftsmedel för att erosionsskydda delar av den sydvästra stranden på den halvö som de aktuella fastigheterna är belägna på. Den sydvästra sidan av halvön vetter mot öppet vatten och påverkas av erosion vid vindar från sydväst-syd-sydost. Den mark som nu avses

skyddas ligger i huvudsak på andra sidan halvön, i lä för betydande vågerosion. Förutom några enstaka lutande träd noterades inga erosionsskador av betydelse i samband med utförd undersökning. Även risken för framtida erosionsskador till följd av regleringen bedömer mark- och miljödomstolen som ytterst liten. Med beaktande härav och då några skyddsobjekt såsom byggnader etc. inte finns i anslutning till aktuell strandremsa anser mark- och miljödomstolen sammanfattningsvis att det nu saknas förutsättningar för beviljande att ytterligare bidrag avseende erosionsskador. Ansökan ska därför lämnas utan bifall.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 1** (DV 432)

Överklagande senast den 2 december 2015. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Ingemar Olofsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Ingemar Olofsson och tekniska rådet Lars Edlund. Föredragande har varit beredningsjuristen Ewa Holmberg.